

Poština plačana v gotovini

II. letnik

1923. december 20.

I. numera.

DUSEVNI LISZT

Mejszecsne verszke novine

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Püconci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.

Lasztnik i vödávnik: Prejkmurszka evang. síniorija.

Cejna na leto 20 din., edna numera 2 din.

Rokopíszi sze v Püconce májo posfla i.

Naprejplacsilo gorivzeme vszáki ev. dühovnik i
vucsitel.

Bozsicsno premislávanye.

V-etom sze je szkázala lübéznost Bozska k-nam: kaj je Sziná szvojega jedinorodjenoga poszlao Boug na ete szvejti; naj zsvémo po nyem. I Ján. 4, 9.

Od бүдэсе voule na veliko djánye je zmosnejsa delajoucsa lübézen. Gde je lübézen delajoucsi faktor, tam jeszte nászhaj: miroven zsítek, zadovolnoszt, blájzsensztvo. Ne zsúrimo sze tam za hiresno imé, za díko, nenájdemo pa tūdi nej tam szebicsnoszt, privátno szlisnoszt, ár: »ne drzsi sze lübéznoszt neprisztojno, ne isce szvoja, ne csemeri sze, ne miszli hűdo« (I. kor. 13, 5.), nego vszákomí dobro, blájzsensztvo szprávla. Tak sze dá razmiti szvétoga Bogá lübéznosztí ono velicsanszko szkázanye vu velikom deli grehsnoga, szkvarjeinye vrejdnoga lűdsztva odkűplejnyi i obarvanyi, »ka je Sziná szvojega jedinorodjenoga poszlao na ete szvejti, naj zsvémo po nyem«.

Bozsicsne haleluje popejvanye, ouszvetnoga gvanta oblecsenye je escse nej povrneinye one Bozska lübéznosztí, stero prouti nam szkazsűje. Od zvöna vnogokrát scsémo vöpokázati, ka k-Bogá molécsim szlűsimo. Od znoutraj pa keli-kokrát zavrzsemo i neprestimamo za veliko nyegovo nad nami sze ponávlaoucsa miloscsö, ocsinszko lübéznoszt, nam dobro zseléce zvelicsanya oznanyűvanye.

Kelikokrát nevejmo, ali nescsemo vervati, ka je prűsö k-nam zvelicsanye vu Jezus Krisztusi. Kelikokrát tá pűsűtűmo prűliko, ka bi prűjali z-

zahválnov detinszkov lűbéznosztűov nyegovo miloscsö, ka bi sze z-potrűim, pokouro csinécsim szrdcom szpomínali zs-nyegove nezgovorne do-broute, lübéznosztí! Nájvecskrát sze pa szpácsi nasa vera vu onom, koga je Boug poszlao k-nam i mrzlo sze vkraj obrnémo od Goszpon Jezus Krisztusa. Dnesz dén zapelane, szlejpe vnozsine kricsűjo: »Vkjaj zsnyim! Barabása, Judása scsémo, nej Jezusa!

Ah pa je nigdár escse nej sztalou lűdsztvo nateliko brez trousta, brez podpore, brez pomoucsi i brezvűpaznosztí i záto je nigdár nej potre-bűvalö nateliko »velko radoszt, stera bode vszem lűdém, ár sze je naroudo Odkűpítel,« kak vu vezdásnyem mrácsnom cajtí.

Dosztojno li tak poszvetűmo ete szvétke, csi zarazműmo, ka cslovek nezsvé szamo z-krűhom. Ah nase düse nemirovnoszt potűhsat, szrdcá voutloszt dopunit je pa prisao rávno goszpon Jezus Krisztus i neszé vu nas cajt greha vecsno lűbézen, vu nas cajt odűrnosztí i szebicsnosztí vekivecsnoszt lűbéznosztí, vu nas cajt lazsi, szkazűvosztí i mlácsnosztí vekivecsnoszt isztine i pravice.

Povrnmo sze vu znotrejsnyem csloveki, da nej mí, nego Krisztus de zsvö vu nami. Nyegva moucs bode zmoszna vu nami escse té, gda sze zsalosztűmo i sztarajoucs pűtamo: ka bode z-nami? Ár nam troustajoucs, bátrivajoucs, moucs i pocűnék dávajoucs odgovori: »Jasz szem gori-sztanenye i zsítek.« I mí z-zahválnim szrdcom bomo zvisávali Bogá, za nyegovo lűbéznoszt ka je Sziná szvojega jedinorodjenoga poszlao na ete szvejti; naj zsvémo po nyem.«

Po Kolednoga szvétká radoszti pri rüsenoszti ednoga leta sztojmo. Vu nasoj dúsi sze ponouvijo one radoszti i zsaloszti, stere szo nam vtao prisle. Velki vihérje szo sli mimo obri nase glavé i kelko nasi lübléni szo odneszli vu nemi, hladen grob! Kelko vkanyeni szrdc sze sztízne vküpe vu zsgécsi szkuzaj na portüsenoszti szvojega vüpanya! I kelko sze jih radüje, ka szo sze nyim szenyá szpunila! Za vsza — za radoszt, zsaloszt — hválo szmo dúzsni nasemi nebeszkomi Ocsi, ka je szvojo lübéznoszt nej vtájo od nász! Zvisávati moremo nyegovo miloscsó, ka nam je dao Sziná szvojega jedínorodjenoga, naj zsvémo ponyem!

Naj prejde néba i zemla, edno leto za drü-gim, naj i zgübímo vsze tiszto, ka nam je pri-jétno bilou vu nasem zemelszkom zsitki, számo obsztojmo vu mocsnoj, krepkoj veri, polozsma nasega vüpanya iszkro vu onoga, kí osztáne na veke, té lejko z nouvím vüpanyem sztoupimo prejk praga nouvoga leta, nyegovo szvéto imé z-zvisávajoucsov peszmov na nasi vüsztaj: »Dika na viszini Bougi! Mér na zemli, vu lídi pa dopádnenyé.«

Advent.

Píszao: Székács J. poszlovenco Fliszár János.

Král prihája vu szrdci krotkom,
Prihája vu gvanti szirmaskom, —
Prímimo ga gor' z-radosztjov!

Z-míra pálmov ga pozdrávlajmo,
Na pout nyemi gvant presztérajmo,
Pozdrávlajmo ga z-vrejlosztjov!

On je i brezi rózsjá zmozsen,
Brezi serega obládaven
Míra vekivecsnoga Král!
Csi bár zmozsnoszt etoga szvejta
Pred nyega mrezse mecse, dejva:
Je obládaven goszpodár!

Nyega ország je nej na zemli,
Dönok ga vszáki ország moli,
Pred nyim sze vszi nanizijo!
Nyegovi vojníci z-rejcs' osztricom,
Z-vere zászlobov, zsnýé kosztricom
Vesz szvejt nyemi podvrzsejo!

I té sereg kamasté ide,
Pred nyim sze zemla, mourje gene
Ino válovje popüszti:
Csi sze bár szvejt burka v-besznoucsi,
Vsze je zaman, nema vecs moucsi:
Greh ino szmrt szo vküpsztrti.

Zdrav bojdi, dús nasi varitel,
Blájszensztva nasega szpravitel,
Szmti, greha obládavník!
Hvála ti bojdi, ka szí prisao,
Vszém mir i blájszensztvo prineszao:
Zemlé i nébe poglavník!

Podlíztek.

Vsze je dobro, csi je konec dober.

Sészť pripovejszt. (z-vogrszkoga poszlovenco Fliszár J.)

1.) Aldüvanya vrejloszt.

Sztári dühovník Járdánházy Jeremiás szí doj széde na szvoj predszeníksztva sztolec i odpré prezbiterszko szejó; (gyülejs.)

Dobro znáte, postüvani prezbiterte i vídite, ka je nasa církev vu táksoj zsalosztnoj sztávi, da sze nam bojati trbej, ka sze poderé i nej je dalecs ono vrejmen, da jo oblászt po szlüzsbnoj pouti, za nevarnoszti volo zaprejtí má. Neodlášano nam je tak potrejbno drügo bozso hízso gori posztaviti, — ali z-koj? Mámo bár nistero jezero koron gmajnszki pejnež, ali tá suma je premála. Jasz, postüvani prezbiterte, pri vasi dobri szrdcáj i vere vrejloszti scsém trüpati, na vaso áldovov darovitoszt sze scsém naklanyati. Pobüdte sze vi naprej hodécsi z-dobrov példov vu aldüvanyi dárov na ete szvéti cíl! V!

pobozsen gmajnar Tóth András, kí szte od goszpodna Bogá milosztse zadoszta oblounani, zacsnite áldovov réd z-dvejsztou korounami, zagvüsno de vász naszledüvála vnozsína verníkov.

No csi je nej nacsí, goszp. dühovník! Jasz vu bozsem iméni polozsim na Bozse díke szvéto hrambo moj máli áldov, na prvom meszti 400 K, z-tém zselejnyem i vüpanyem, ka vrejloszt nasi verníkov vsze kotrige szpráviscsa nasega pobüdi, da vszi prineszéjo premogoucsi áldov szvoj, da Bougi na díko pozdignemo prípravno szvéto hrambo. Ár vu drügo gmajno dönok nemo hodíli k- Bozsoj csészti.

— No tou bi bilou escse lepou — pridá Szamiszló Peter, — ka bi Záhony gmajna nej bila szpodobna szebi bozse hízse gori posztaviti!

V-krátkom hípi szo prezbiterte med szebom sze vrsenécs, zadoszta lejpo sumo podpíszali i za nyimi ti ovi drügi vszi, pouleg premoucsi szvoje.

Berkes Mihály sztolár, kí je v-Pesti na kiállítási metálio doubó, sze goripozdignovsi z-ouszvetnim obrázom govori:

Oh dáj, da na zemli mír láda,
Da protivinsztvo nema száda,
Národje sze vjedínajo;
Kak szinouvje ednoga Bogá,
Odküpleni nyegvoga sziná,
Po szvét' dühi sze ravnajo

Peszem lübéznosztí.

Piszao: Sostaréc Ferenc ev. dühovnik.

Nas zsalosztén szvejt je nigdár nej bio vtak groznoj sztávi, kak szlednya lejta, pa náimre, kak je dnesz dén. Nindri je nikaj nej sztálno, zagvüšno. Cejli szvejt je pun zsalosztí, brige, nesztálnosztí bojaznosztí. Bojí sze cslovek prisesztznosztí, bojí sze neszrecs, novi nevol. Ár tak je navcsen cslovek, ka edna nevola niti ne miné, zse sze priblizsávajo nouvi bicsovje. Liki csi bi escse tak teski bio krízs. steroga cslovek prenásati more, dönok je zsítek nej tak grozen, kak ga szvejt vídi, i kak sze ga sztrási.

Nej je preteski krízs nas, ár Boug zná, kaksi teher trbej na nász djáti; nego mí szmo szlabí lüdjé, ka nevejmo z nebesz-kim znányom nas krízs nosztí. Lüdsztvo nasega cájta vsze drúgo bole zná, szamo tou nej, kak trbej lepou, velecsansztveno

zsíveti. Tou je rávno nasa nájevksa nesz-recsa, ka nevejmo nas krízs dobrovolno, ponízno prenásati, ka szmo sze nej návcsíli med szkuzami sze veszelíti i Bogá dícsíti. Ah pa na cejloin szvejtí sze je vsze drúgo znánye mogoucse navcsíti, vsze soule prevecs dobro szpúniti, csi szmo sze nej návcsíli tou, kak trbej lepou, bogábojécs zsíveti, té szmo sze nika nej návcsíli, té nika nevejmo. Csi je cslovek nej blájzseni, szrecsen i-miroven v düsi, té je cejli szvejt i zsítek szamo kak edna temnica za nász. Z pejnezi szí cslovek lejko szprávi bogásztvo, palacse, sztávo, szamo blájzsensztva, veszeljá szí nemre kúpiti zsnyimi!

Kelko lüdi jeszte, steri szo bogati, vu velki palacsaj sze drzsíjo, pa nyim düsa dönok joucse, szkuzí sze, nemajo niti edne lejpe, milosztivne noucsi. Grozen, csüden je szvejt v szvojoj nevouli. Csi sto nema krúha, pejnez, kelko szí premisláva, kelko spekulejra, drcse, da bi szí mogao szprávití kaj, da bi szí mogao pomocsti. Pa kelko jih jeszte, steri szo puni pejnez, bogásztva, pa ne poznajo veszeljá, míra, ár szo kak robszlugi; parovnoszt je hujszka, heca za víse pejnez i bogásztva. Ali kak malo je tiszti blájzseni, kí szí szamí od szébe, od szvojega pozványa premislávajo, kí vrédi májo szvoj násztaj i oponásanye prouti

Postüvani naprejhodécsi! Jasz pa zgotovim vu sz étemateré cérkvi vu Bozso hizso oltár!

Na tou gori szkocsi z-szarécsim obrázom te drúgi veski sztolar Véghy Martin, kí je za volo metálie vu szrdci szebé za krouto ponízsanoga obcsüto:

— Jasz pa pouleg Melkhisédov réda na Árona pokolejnya racsun prílicsno predganco naprávim na Bozso díko.

Járdánházy dühovnika obráz sze je lescsio od radosztí.

Meli bomo hizso bozso! Meli! Moj ocsa nebeszki mi jo dá zadobíti, da jo vído bodem, kak nigda Simeon Messiása.

— Nej szamo vídili, lübléni nas dühovni pasztér, nego escse tüdi v-nyej dugo predgali, — nyemi zselejo vszi ednovolno.

— „Zahválím lepou na vasem zselejnyi — zahválím,“ odgovori te sztarec, z-kuznatimi ocs-mi. Zdaj pa vu Bozsem iméni odhájjamo vszáki szebi domou!

Z-gyülejsa domou idoucs, szí je zadovolno méno roké Véghy Martin, i csüto je z-vüszít nye-govi szamoga v-szebi eto zgovárijanye.

— Zse pokázsem jasz, ka sto szem! Tou ka je on metálio doubó! Lescsécso, szveklo, i escse tou právíjo, ka je zlát. Pa je bogme kufer. Ali zdaj vöpokázsem, ká szem naprejvalón mester, kak on. kelikokoli de me kostalo!

Tak szí je premislávao vu szebi Véghy Martin. Tou pa známo ka, ka on napne, tiszto tüdi doprineszé!

Preci je k-coj zacsko k-tomi deli i eden cejli mejszec sze je niti nej geno vö z-vestata zvön nedele, nesztanoma je vrtao, dübao, rezao, zsgao, hoblo escse i jeszti szí je tá dao nosztí. Ali tou nesztanno delo ga je pri vszój velikoj moucsi, jáko obouzsalo i vtrlou. Ocsi szo sze nyemi globoko vtonile i pod nyimi csarno erdési rinki nasztanoli, obráz oblejdo, moucs pomenkala, li szamo delalübézen nyemi je osztála Sándor szin ga je zse z-szilov steo z-vestata od-sztrániti, tüvárisica, tá dobra düsa, sze je cejldní joukajoucs sztarala, ka ga tou vnougo dele

szebi i prouti Bougi. Vsze, ka mámo okouli szébe, vsze nász grozno opomína na tou, naj vréd pridemo szamí z szebom i z goszpodnim Bougom.

Szvéte szo tiszte vöre, gda ide cslovek na pokoj, i zácsa csteti v szvojoj dúsi, kak v ednoj knigi! Nega tak lejpoga poszla, dela na szvejti, kak szamoga szebé v dúsi kontrolerati, preglédati. Vszáki cslovek je szirmák. kí sze nevej zmiriti na vécsar szam z szebov i z Bougom; ni eden nemre bidti blájzseni, kí ne dobí prvle, kak bi zászpaó, od goszpodnoga Bogá lejpe szvéte recsí i miloszlivno pobátrivanye od nebész! Tiszto je právi kincs i fundamentom vekivecsn, gda sze dúsa do práha ponízi pred Bougom, gda sze szrdce i ocsí napunijo z szkuzami. i gda tihoj, csákajoucsoj, zsalosztnoj dúsi edna velicsansztvena nebeszka rejcs velí: „Neboj sze nika, Boug je csízta lübézen!“ Brezi toga, da bi mí poznali szamí szebé, ka bi cslovek vréd szpravo szvoje düsevno ravnotezsje (lelkiegyensúly), ka bi grátali ponizna dobra deca Bougi, szamo viszí, kak v lüfti, cslovek. Vsze je szamo lázs i nesztálnoszt. Záto vsze naoupak vídimo, kak dejte, gda sze pela po vláki pa právi, glédaj Mama, kak bezsijo sume pa kucse. Vszáki cslovek, steri ne zshivé pouleg bozse

voule, je tak da bi prouti Mörszkomi válovji steo idti. Csi prouti zákoni bozsemi delam, te me zrúsi szila zákona, kak Möra odneszé dejtece málo, ali csi idem vsztrügi (ár, sodrás) zákona Bozsega, té nega zsmetne teskoucse, ka nebi mogao obládati; ár szvoj zákon pázi Goszpodin Boug. I té zákon bozsi je szamo edna Rejcs: „Lübéznoszt Goszpodin Boug je csízta lübéznoszt, i z-té nyegove lübéznosztí zhája vszamogocsnost, vszahnánye, vökivecsnost, i. t. v. Lejko sze právi zdrügov recsjouv, telko je priszpodoben Bougi cslovek. telko je v krvnom rodi z Bougom cslovek. kelko lübéznosztí má v-szebi Záto vídimo dosztakrát prouszte, ednosztávne lüdi, kí májo velko lübéznoszt v-szrdci prouti Bougi i tá lübéznoszt je na telko pokrepí, ka kaksasté nevola i bics príde, oni lepou mirovno osztánejo, sze nebojijo nouvi nevol, niti szmrti. Puni szo zahválnosztí Lübéznoszt nyim odpré ocsí i dúso, oni escse tam nájdejo puno veszeljá, gdé drügi szamo pszúje, preklinja, gde neszretnik düse pesznico zdigáva prouti nébi Oni escse vu nájvéksoj nevouli szpoznajo zroke, ka naj klecsécs Bougi hválo dájo. Tou szo ti právi, za isztino velki lüdjé. Znábidi szo oni szíromaski vandrarje práсне ceszte, ali nyihova dúsa nad zvejzdami vövtégne

prvle szledka vmorí. — Vsze je zaman bilou, Véghy Márton je li delao. Vu vészi szo zse — Boug mi za greh nevzemi! — tak gúcsali, kaje za volo velkoga spota i dela nouri grátao. Ka bi grátao nouri, pravo je Szamiszló Peter, zgor-nyi szouszed nyegov, táksega velkoga talentoma, kak ga on má, sze ne primle nouroszt. I uprav sze je poszvedocsilo, ka je pravico meo.

Prouti jészeni je zgotovlena z-törmom vréd záhonyszke gmajne lejpa mála cérkev. Sztári dühovnik sze je cejlo leto navdüseno vrtio okouli zídanya. Z-velkov znanosztjouv je szkoron szam jedini ravnao i vodo cejlo delo; za pallejrom je pazo, vsze znouva mero i jaj je bilou onomi, kí je kaj szfálo. Cejloga szvojega zsítka szkrbnozt je zdaj szpuniti vído vu zgotovlenyi hizse bozse, záto je z-tisztoza, kak szí je cseresz lejt vöpremiszlo i pripravo, nika nej steo engedüvati. Naprávljena je edna táksa hizsa bozsa ober vészi na ednom breskí, ka nyej je dalecs nej bilou pára. Krajíne sztancsarje szo jo hodili po nedelja csüdüvat.

Ka pa gda je escse Véghy Márton gori-posztavo lejpo predganco, vu stero je cejlo szvoje znánye notri polozso Ocifrao jo je, lepou vözrezao, szin Sándor je pa gori namálao biblin-szke historicsne obrázke. Szouszedica je malonej z-priszegov potrdjávala, ka szo nyemi angelje pomágali, ár bi tákse delo szamo od cslovecsi rouk nebi zíslo. Boug moj keliko vnozsíno lüdi, sztvári jeszte na nyej namálano! Farkas Bertalana tüvárisica je vu ednom namálanom vítézi popolno szvojega lüblénoga sziná szpoznala, kí je pred dvema letoma odrukívao za szoldáka i dneszdén sze nindri prejk operencie v-Burkoskom (porosz) országi bojúje — rávno tak szedi na konyí. Sándor nyej je razlozso:

— Oh drága szouszedica, tou je Jósué, kak Jerikó váras notri vzeme.

— No, tou szem szí miszlila, ka nikák táksi znameniti cslovek more bidti, csi je nej moj szin.

Escse i Barna goszpodin je tüdi pogledno Véghy Mártona odlicsno nápravo (remek) i okouli sztojécsim glaszno naszledüvajoucs pravo:

szvoje perouti, i v-csísztí szféraj sze csáti domá.

Taksim lüdém nika nefali, csi szo gli koudisje. Ár májo te nájvéksi kincš, steri je vecs vrejden, kak vsze zlát i gyémánt szvejta, té kincš je lübéznoszt. Oni szo tak bogáti z-lübéznosztjov, ka nika necsákajo, ne proszijo za szébe od Goszpouda nebeszkoga, szamo vedno vékso, csísztejso lübéznoszt zadobiti. Oni kak nájvékse pozványe za szébe drzsijo, szlűzsiti vszakomi, escse tomi nájvéksemi nepriáteli dobrocsiníti z-csíszte dobre düse, i tak poszvetiti imé bozse. Oni nigdár nepűsztijo csemérov, szrditosztí szvojoj düsi, oni szo ne nevocséni, nego sze veszelijo, csi drűgi vecs má, csi je drűgi szrečen, zadovolen. Na nyihovom obrázi je niksa szkrívna moucs gori namálana, stera vszakomi na prvi pogléd právi, jasz szam ti dober ponízen brat. Nyihovo lice má taksi izraz (kifejés), ka vszakoga csloveka poverenje znájo zadobiti, ka sze nyim vszáki lejko zavűpa, ár nyihove csíszte szvekle ocsi právijo, jasz te ne vkanim, te nezapelam, na méne lejko zavűpas tvoj zsítek i vsze ka ti je drágo. Tej lűdjé májo tou velko prvoszt. ka sze nebrigajo doszta za szvejť, ka de drűgi od nyih miszlo, pravo, oni sze ne terejo prevecs za szvetszkim tůvărístvom, gdé sze

doszta hamicsije, hűdobe, norosztí gucsi, i dela. Oni sze náj prvle szami za szébe, za szvojo düso brígajo, szami z-szebov szo szí nájbougsi priátelje i vszíg-dár szami szebé, düso szvojo pitajo tanács, i szoud, csi je dobro kak szo csinili.

(Nadaljávanye príde.)

Düsevni Lízť.

Dűs'ni Lízť je vretina
Z-steré cűri pítvina,
Za düse zsiťajoucse,
Nyou potrebűvajoucse.

Sto z-té vretine pűjé,
Dűse zsiť szí odzsené,
Otávi sze vu teľli
I vu zsiťoti ceľli.

Dűsevni Lízť je hrána
Gladűvajoucšim dána,
Kak Izraeli manna
Nigda z-nébe poszlana.

Zsnyouv nasz Boug nadeljáva,
Gladűvajoucšim dáva,
Pozáva vsze k-nyé szťoli,
Dobí vszáki povouli.

— No lűdjé, sto je tou napravo, nyegove roké bi pozlacsiti vrejdno bílou. Věghy Mártona obrász sze je bliscsio od velke radosztí. Zdaj je zse on doubó, no csi Berkes edno okrouglo kuferno metálio má. Dönok niscse negucsi odnyega. Prouti tomi nyega ceľla vész hváli, zvisáva i glászi ceľlomi szvejťi imé nyegovo.

Gvűsno, ka bole z-nikim nebi mogao Berkesi pod nousz zaprprati. Dén od dnéva sze csűje nyegovoga konkurenta Věghy Mártona dicsenye. K-koncovi sze pobűdí i vűvderé zsnyega szťrahšna szrditoszt: Ceľla vész i krajína szamo li od Věghy Mártona gucsi, rávno tak, csi bi metálio majoucsega Berkes Mihály a zemla pozsrla! Ali csi taki prejdem, pokázsem, ka zsiťém. Vűzbrűszim jasz na postenyej mojem vdárjeno csrbino pri rejenyi oltára, zse de nikák vido! Vű jasz! Tou jasz právim — jasz nemeskí Berkes Mihály! I tak sze je dűno vu prszí, ka sze je v-kűnyí bodoucsa csi Katika szahszívsa v-hizso pribejzsala:

— Ka vam je ocsa!?
— Nika nej moja csí, nika!

— Ali da szte tak trnok szkricsali.

— Tou Věghy Mártoni szľihsí — i szťrah-sno sze zácsa protiti tantá, gdé sze je on drzsao.

Od toga dnéva mao sze je z-duplinskov mocsjouv pascsó delati Berkes Mihály predganco.

Nadaljávanye príde.

Zakaj podpéram i sírim Dűsevni lízť?

Ár je vu vezdásnyem cajti tou jedini lízť, steri evangelicsanszke verníke opouti, krepí i dalésnye vere brate blűzi k-en ovomi szpráva!

Ár podpéranye i razsirjávanye toga lízťa je vszákoga csloveka, steri szvojo cérkev lűbi, dűzsnoszt i prilozsnoszt!

Ár je tou nas lízť i nyega podpéranye od drűgoga nemremo csakati!

Düsevni Liszt je hramba,
Bozsi verni obramba,
Trdi grád i mocsína
Krepsa, kako pecsína.

Vcagajoucsi v-nyem nájde,
Csi ga kríz, zsaloszt dojde,
Troust, — grehsnika povrne,
Od hüdoga odvrné.

Düsní Liszt je pout, v-nébo
Pokázse stezo právo,
Po steró naj hodimo,
Kí tá prídí zselejmo.

Nej ta gládka i sürka,
Nego braszklava, voutszka,
Ta teskejsa, trúdavna
Pripela vu nebésza.

Té Liszt je hízsa Bozsa,
Sze híti vszáka düsa,
Rejcs Bozso podeljáva,
Z-blájzsensztvom naszísáva.

Verni brátzi, szlíhsajte,
Glász nyegov nezavrzste, —
K-nyemi vszi prihájajte:
Gedrno ga vszi csíte.
Vrejlo ga podpérajte ! . . .

Fliszár János.

Poštuvani goszpon Reditelj! *)

Pozdravljam vas ob prilíki »Düsevnoga Liszta« in kalendarja druge letnice začetki z-vsejmi, kateri v-nyega písejo in vu rasurjanji duhovnoga žitka nase szvete vöre tál jemlejo. Njega potrejbčino najboljše mi občutimo, kateri szmo od szvoji vere bratov odtrgnjeni i med tuhimi vöre ludi. Nej szamo ednok szkrivoma moremo szlužiti i csaszti Boga szvojega. — Petdvajszeti lejt je že, ka szem eti — ali cse szem sze v-jeziki, v-návadaaj glih od moji sorodnikov odevcsó — od vere, katera je globoko vu szrdce moje po starši i šouli notri vceplena,

*) Od pri Szávi bodoucsega nasega vrejloga verníka notri poszlano píszmo szmo v-Düsevni Liszt notri djáli, no csi na tou gledoucs szmo od nyega nej bíli pooblasztseni, nastero gledoucs poszlejndye dovoljenje proszimo. Doszta táksi vrejli csítelov bí nam trbelo!

Reditelj.

szem ni odsztópil in tudi neodsztópil v-níksoj szili žitka, in kako dragi kíacs, örok prek hočem dati deci szvojoj. Narejtci mam príliko recs Božjo v-cerkviji med vere bratmi poszluhšati, ali poszlušam jo z-evangelioma, z-Bíblinszki historji, z-katekizmusa, i z-piszmeni knjig, katere nagoszti cstem in se z-molítvi. Te knjige szo moj najdrag-si kíacs.

Obeszeliła sze mi je düša, gda szem v-preminocsem letji po nedovednoj poti zvedel za Düsevni Liszt in za evang. kalendarji — kako khladnoj vodi jelen, szem hítel szí njé naročiti i čítam je z-velikov düsevnov radosztjov — podigavajocsi sze vu duhi i potrdjavam vu vöri pri njega csisztoj in hiadnoj vretini. — Rávno zato, da szta teva düsevniva poszveda eno leto prebežala in pokrepleniva drugo letnico zacsnola, njidva z-szrdca pozdravljam!

Novi kalendar szem v-roke dobo in Düsevni Liszt szlednjo numero. Naprejpláčilo in kalendarja ceno po posti posljem i escse 50 dinarjev za podporo na časopise. Proszim jih, naj mi imé vö nepísejo, ár nepoznani hočem osztati.

Etó pot nyim, kak žalosztno obcsutejnje odpísem, da szem v-kalendarji med oznanjuvanjem nej najsao gori v-Szoboti bodocsi vecs evangeli-csanszki premožni trgovcev i obrtnikov imén. Druge vere trgovci i obrtniki podperajo časopise, ti domanji pa ní. Nebí skodilo, cse bí sze evangeli-čanszka vest obudila i prikupuvanji bí táksi trgovin evangeličanci mímo sli i szamo lí one podperali, kateri nász neodvržejo. Ednoga málega szumicsa szmik je nej obcsútiti, ali cse 10—20 pikne, tiszto že bolí ino obcsuti kaksté trda kouža. Tak sze vídi, ka tej premocsni vere bratje vu duhovni dol vértivajo. Hja Jezus tudi govóri: »Sziromákom sze evangeliom nazvesztsáva«! To szo nasi duhovni sziromáci. Nezamerte mi goszp. Reditel, napíszal szem, ka mi duso teží. Osztánem njihov szluga i D. L. csítel. Po zacsnjenoj pouti lí naprej!! Na ovkraj Móre pri Szávi.

Narocsnik.

Nedobí szálasa.

Nedobí Jezus szálas v-Bethlehemí:

Vszáka hízs má gosztá szvojega.

Bole je csákani sto sté drüg' nevrejndi,

Kí sze kázse goszpodna velkoga.

Nyega, da je szirmák, v-stalo denejo;
V jazslaj náj bode posztela nyegva.
Vu prázni szrdcáj tou edno nevejo:
Ka znamenűje prísesztjé nyega.

I kak sze osznávla i gori raszté,
Vídí ka je vesz ország Bethlehem;
Obrambo, szrdcé drűg'mi dájó lűdjé,
Ali on je tűhi pri nyih vu vszem.

Gdesté tá hodi i blagoszlov deli,
Nouvi szvejt szhája i szláne naprej.
Ino dűnok szamo en'sereg máli
Ga naszledűje, ah — Judás tű nej!

Nescso szpoznati vu nyem messiása;
Nevzemejo 'zítka, szteroga on dá.
Ino da je od szkvarjenja vkraj vrácsa,
Prouti nyemi tere: pop, král i sto zná? —

Preprávijo ga, — rázpijo nedű'zno,
Nyih grob gorsztanejnye zaman csáka:
Národ nerázumen má preidti gvűsno,
Steri Krisztusi szálasa nedá.

F. J.

Premislávanye pred novim letom.

Kak hitro miné edno leto! Lűdjé poprejk 33 lejt zsvűjű. Eden strti tál decé pred szédmim letom merjé, polojno pred 17-tim letom preminé z-etoga szvejta. Med sztoumi lűdmi ji szamo 6 zadobí 60 lejt sztaroszti, med 500-mi szamo eden bode 80 lejt sztar. Poprejk 60 lűdi vmerjé vu vszákű minuti, tak da na vszákű szekundo szpádne eden mrtvec.

Tak sze vszákű szekundo edna dűsa prejk-zoszeli vu vekivecsnoszt i li hitro sze priblűzsa ona minuta, vsteroj i tvoja dűsa szpuniti má tou pout.

Zamerkať szí tak dobro: ka csi szí 17 lejt sztaroszti zadoubű, te te je zse Bong z-táksov milosztsűv darűvao, stere sze je tvoji vrsztűnikűv polojno nej vcsakalo; csi te je pa Goszpűd visnyi do 60 lejt, ali vűse obdrzsao, tak je proti drűgim tebé z-táksov szmilenoszťűv oblűnűao, kakse szí niti nej miszlo!

Koncűv nepozábű: ka je jákű negvűsno pokűrou na sztaroszť odlásati, ár kak ti vűpokázani sztaroszťű racsűni kázsejo, nájvecs lűdi nezadobí sztaroszťű. Nájvecs ji zamláda vmerjé. Povrni sze

tak escse pricájti k-Bongű, da te szmrt vszűgdár priprávlűnűga náide.

Zdaj tak, da más escse vűejmen, Pripravno k-szpravičsanyi. — Zdaj vrzsi z-szébe zla bremen I hiti k-zvelicsanyi; Glédaj na cűl on veliki, Steri sze ti szvejti v-diki; Nűcaj, nűcaj v-műdroszťű Negvűsen hűp márnoszťű (peszen 474 v. 9).

Steroga?

Piszao; Váradű Antal. Poszľovencű Polgár Sándor vűcs.

Pri szvetle palacse vrátaj marmornati
Szťoji tam vdovica vu zsaloszťűnom gvanti.
Edno-edno dejťe má vu vszákű rouki...
Bojűcs sze-tam szťoupa, ne vűpa odpűejti.

Bozsűcsűi vecsér je. Nega edne dűse,
Za máli csasz goszpűd z-botom priblűzűje.
Začsűno trepetati decsica nedűzűsi.
»Ka scsűs dobra zszűszka? Ka iscűete eti?»

»Miloszťűvűi goszpűd, proszűm vűsz predrűgo,«
(Ne jűcsťa málűva, ne bojťa sze zátű —)
Zűejdűla szam, da eti, vu etűj palacsi
Edno szűrűűťűcű v őrok scsűjű vzétű.»

„Tak? Znam... no li hodťe gor pred goszpű [szťáro,
Szamű li na krátűi, ár je vűejmen drűgo.«
Vu tou zlátű hizű je odpűla gori...
Odpűé edne dűeri: »Szťűűťűe eti notrű!«

Prezsaloszťűna goszpű v toj zszamatűj hizű
Jűűcsűcsű szedi, rávűno pri bozsűcsűnom dűejűi
Szkűzű szű zbrűszavűsi, gori sze zglédűnűla,
Tákűsega vűűűkűca rávűno je zgűbűla.

„Hodťe, dobra zűena! Dátű mi ednűga?“
„Morem, ár nyemi je v grob odűűo ocsa,
Jasz szam pa szűrűűta, pa tűdű nezdrava.“
„Dobro, tű ga nyájťe! Steroga vűm vola?“

Steroga? pűťanyű jo szűpecű vu szrcű.
„Steroga odűszűm? Steri me bol' lűbű?“
Za szteroga nedű krvűvo mi szűrűcű?“
Zglédűne sze na deco, ocsű má szkűznűte.

Jancűka, te pojűűcsű cűťű, pűűe lepű
Po vecűerűj knűge vu rokaj má szkűrbűno.
Marűska, deklűcska lepű znű molűti.
»Szűrűcű moje, cű bi mogűo szű zvolűti!«

»Jancseka? nej . . . vecsér pri máloj olenki
Nagne on glávico v nárocsa materi.
Kak vuna, szo mehki nyegovi szejri vlaszje.
Tou kak mecs, prehodi to materszko szrcé.

»Ka bi ga vecs nigdár, nigdár tam nej vídla?..
Ali Marisko?« . . . jaj! morí me nevola.
Nyéna posztelica je pri materini —
Vej escse nej dávno, szpála je v zíbéli!

Po vecseráj, mati vtégne rouko szvojo,
Lepou na nyou nagne kondraszto glávico —
Mirovno zadrejmle . . . ali csi sze zbúdi.
Mamice ne nájde? . . . »Nej! Nej! oh mála csi.«

»Povejte mi zsenszka! Ali ka grüntate?
Steroga mi dáté? Hitro szí zmíslíte!«
Gori szkricsí zdaj, kak manternik v treplenji:
»Ne dam ni ednoga, nej . . . nej . . . nej . . . nikomi!«

Jeli sztüdenec z-edne lúknye vré szladko i britko?

Na tou pítanye Jakab apostol tak odgovóri,
ka eden sztüdenec oszolenó i szladko vodou nemre
dávati. (Jakab III. 11—12) Tak je tou popíszano
vu szvétom píszmi, ali goszp. Klekl poszlanca
Novine szvedocsíjo i vópokázsejo, ka eden sztü-
denec lehko dá bogme naednouk szladko i brítko
vodou. V-Szoboti v-Péterka ostarií je drzsála Kle-
klia sztranka gyülejs, na sterom szo protesztejrali
prouti tomi, ka eszi v-Prejkmurje szamo szlávszke
csesztníke dejvajo i napuníjo zsnyimi, kancelaje
natelíko, ka niti z-nasi lúdi ednoga cesztvorszta
szlúzsbo nemre dobiti i nasi zevcseni lúdje v-drúgi
drzsélaj morejo szebi krúh szlúzsíti. Zahtevajo ka
v-prvoj vrszti nasim lüdém morejo dati szlúzsbe
vu vszákóm sztáni: pri solsztvi, pri bírovíji i. t. n.

Komaj kak je z-tov szladkov pítvinov opoujo
i navdúšo krotko prejkmurszko lüdsztvo, rávno v-
tisztom broji v-Novínaj v-nísterni redáj nizse zse
prednász dáva i napája nász z-csemérom z-mej-
sanov brítkov pítvinov, stera tak z-edne iszte
vretine tecsé. Tou píse ka vszáki prejkmurszki
cslovek zná, da Rúzsa vucsitel nevej szlovenszki
(?) i dönok je doubó z-szlovenscsine dober kalku-
lus i doli djao egzámén, ali pa kak oni právíjo
izpít i ka szo ga k-tomi dobre vecsérje pripomo-
gle, z-steroga bi tou zhájalo, ka je po nepravde-
noj pouti doszégno té cíl i nyegovo egzámén bi

nevaláno bílou, z-szlúzsbe bi ga odsztrániti trbelo
i na nyega meszto *právoga szlovena* posztavíti.
tou je tou, prejkmurec sze naj poménsáva i tühinci
sze povnozsávajo. Ovo Jakab apostola odzgora
píszano pravico poderé eden vpokenji bodoucsi
bozsi szluga, dá nam z-edne vretine naednouk
szladko i brítko pítvino. Kak eden Fregoli sze
posztávi pred nász goszp. Klekl. V-Péterka dvo-
riscsi na ednom práznóm lágvi sztojécsi, kricsí
pokorním poszlúsávcom: Eszi glédajte! Jeli szte
vídili tak batrivnoga csloveka, kak szem jasz?
Nebojim sze níkoga, vu ocsi szmem povedati i tá
sztroubíti Ljubljáni ka mi szvoje lübi scsémo meti
i nescsemo príslekov hrániti.

Jasz szem nej protestánt, ali dönok sze pro-
testálívam prouti tomi, ka eszi szame tühince dej-
vajo za szlúzsbeníke. Jasz szem prejkmurszkoga
lüdsztva nájszrdcsnejsi branitel, varitel szvétec i
pravi ocsa! Ali da sze naj nerazszrdíjo na nyega
merodájni faktorje, sze precí premení na poníz-
noga szlugo, potvárja mariborszke professzore, ka
szo poszpodobíli ednoga prejkmurszkoga evang.
vucsítela, (tísztoga hípa szo stírje ev. vucsítelje
djáli doj egzájmen, nevüpa vsze ednáko napádati,
ali gvúsno ka je tou ovím tüdi povejdano, ár No-
vine píszátela bolí, csi evang vucsítelji sze prejk
püsztíjo.) Protesztálíva sze, ár je on szlovensztva
jedíni csúvar.

Mariborszki profeszovor mí nebránimo, obrá-
níjo sze oni szamí, ali ka náj csíszto vídíjo nasi
csítítelje, za dúzsno drzsímo preszvejítiti tou delo.
Cseresz leta je eden mariborszki vucsitel na szlo-
venscsino vsio prejkmurszke vucsítele, kí szo sze
k-egzámeni príprávlali. Vucsítela vucseníci plácsajo,
ár je k-senki niscse nej duzszen vcsíti, vem goszp.
Klekl niti edno málo meso nescsejo ednoj szírouiti
k-senki odpraviti i escse Bogá nemolímo k-senki,
ár odnyega, ali dár, míloscsó i sto zná ka vsze
nej za molítev csákamo. Té vucsitel je v-onój ko-
missii nej bío, stera je vardejvala, nepoznani táksi
goszpodje szo tou odprávlali, z-steri je mogoucse
escse níden nej hodo v-Murszkoj Szoboti; bío je
med nyimi katholicsanszki dúhovnik (pop) tüdi, od
koga pa moremo míszliti, ka je Klerikálec i nepri-
blízsaní. Telko szmo dönok dúzsni od tej goszp-
poudov, kí tou delo odprávlajo vervati, ka szo
morálíni, neodvísení mouzsje i ka sze nedájo po
dobrí vecséríjaj podmítiti. Nevejmo sto je tou v-
Novíne píszao, z-kákse vretine je zajímáo to pít-
vino, stero je szvojím csítítelóm ponúdo. Tou je nej
z-csízste vretine, nego z-szmrdecsega mocsíla za-

jéto, stero je pa nevarna pítvina. — Evangeli-
csanszkim vucsitelom je bio té brszáj namenjeni,
tém drágim bratom, od steri szo Novine naszpro-
tolejtje tak navdüseno písžale, ka je evangelicsan-
cov i katholicsancov vere fundamentom eden:
Krisztus, kak rávno v-vecs mejsztaj navdüseno niki
vrejli bozsi szlugi predgajo, ka szo jeretniki, krí-
voverci, grehsni lüdjé, kí sze zvelicsati nikak nem-
rejo. Prilicsna rejcs právi ka: „mácska nemre vu
zsákli odávati, ár prej vódrzsi skramble.“ Bogme
je Orla tüdi zaman v-zsakel szkrivati, ár on vék-
se skramble má i bole sze szkousz pokázsejo.

Evangelicsánec.

Koledna peszem.

(Pisžao: Dsubán Jozsef)

(Nouta: Dicsi dűsa moja díke vekv. krála ...)

Díka csészt i hvála tebi, nas nebeszki ocsa,
Kí szí poszłao med nász tvojga jedínoga szína.
Prihájjajte!
I nyemi hválo dajte!
Vszi národi zemi éte.

Díko szpejva dnesz na zemli vszáká verna dűsa.
Velko radoszt nazvesztsáva z-lübénzoga szrdca:
Ár je rodjen,
Jedini zvelicsitel,
Jezus Krisztus v-Bethlehemi.

Na szmrt obszojeni.

«I to csúte znajoucsi voemen, ka
je vóra, naj zse z szna gorisztá-
nemo ... Nouis je minoula, dén
sze je pribłizsao.» (Rom. XIII. 11-12.)

Pitate, sto i gde je na szmrt oszojeni? Nej
drůgi, kak evang. vera i cérkev v Prejkmurji! Od
dnéva do dnéva vídimo vecs i vecs znamenya, stero
nasz na tou opomína, vídimo kak sze kopa grob
za naso evang. cérkev; vídimo, kak gratsűje od
dnéva do dnéva globsi i globsi. Potrebno je záto,
naj kak apostol veli, mĩtűdi z szna gorisztánemo
i csi szamo escse edna iszkra jeszte te prave
evang. e. vere vu nasem szrci, potrebno je, naj k
deli sztoupimo i vcsinímó, ka je escse mogoucse.

Evangelicsanci! odpríte ocsi i vűha vasa i
glédajte i poszłűhsajte, ka sze godí znami; glé-
dajte, kak sze pribłizsávamo od dnéva do dnéva
k Golgoti i k grobi nase evang. cérkvi v Prejk-
murji.

Drzsímo réd i poglednimo od sztopája ido
sztopája, ka sze godí znami; — nej mi, zdaj naj
dela guesižo.

Zacsnoti moremo pri nasi vucsitelaj.

Dobro známo kaksí szo vucsitelje, takse bode
prisesztno pokolenye! Od vucsitelov vszi priseszt-
noszt. — Csi do oni vu evang. dűhi vesili deco,
niscse nede mogao to szledi vósztrgati z szrca nyi-
hovoga. — Ali naj sze tou nezgodi, evang. vucsi-
tele szo z-Prejkmurja prek granice odtirali, drůge
steri szo eti domacsini bíli, z-szlűzsbe vrgli (:Os
vážh.); pá drůge priszilili, naj vu penízijo szto-
píjo. (:Fenyves, Varga, Darvas) csi rávno bi vszi
duzse radi szlűzsili i csi rávno jeszte med nyimj
táksi, kak Varga i Darvas, steri má izpit (egzámjen) z-
szlovenszkoga jezika; vsze to je zobszton, ár czil je,
kak vídimo Prejkmurje ocsiszititi od evangelicsan-
szki vucsitelov. —

Jeszté meszto, kak v Krizsavci, gde szo ev.
vucsitelico priszilili naj dolizahváli, ali zdrůgov
recsjouv z-szlűzsbe szo jo vrgli i po tom na nyéno
meszto v evang. solo szo kath. vucsitelico djáli.

Csi pa eden evang. cslovik szí szprávi vu-
csitelszko diplomo i csi je rávno Prekmurec, csi
rávno popolno razmi szlovenszki jezik i szam sze
proszí na izpit i za szlűzsbo: zobszton je vsze,
szlűzsbe nedobi, ráj prážno, brezi vucsitela nihájo
soulo. Hima Sándor Morávskoga dűhovnika szin
szo szí szpravili vucsitelszko diplomo, vszi známo,
ka celo leto szo sze vcsili szlovenscsino od profe-
szora Sijanec, proszili szo, naj ji pűsztijo na izpit,
proszili szo szlűzsbo, ali zobszton je bilou vsze,
na izpit szo ji nejűpűsztili, szlűzsbe szo nyim nej
dáli. —

V Murszkoj Soboti evang. soulo szo od fare
vkraj vzéli i za drzsávno povedali, brezi toga, ka
bi fara to dovolila, brezitoga, ka bi fara kakso
odskodnino, ali árendo dobíla. Gde sze godí na
szveti kaj táksega? Nitam nej, gde te naj mocs-
nejši komunizem láda.

Pomali vnasi evang. solaj tak szamo kath.
vucsitelje bodejo; nam pa neosztáne drůgo liki.
plácsaj, plácsaj i plácsaj! Popravke, drva za solo,
csiscsenyá vsze to evang. morejo plácsati, csi ráv-
no kath. vucsitelje — vu szebi sze razmi, nej vu
evang. dűhi — vcsijo vu soláj nasi.

Pomali ni teliko evang. vucsitelov nemo meli
v Prejkmurji, keliko kántorvv bi nam trbelo.

Za vucsitelami je na dűhovnike réd prisao.
Známo, ka trije (Zsupanek, Kuzma, Godína) szo
bíli v Maribor odegnani i zaprejtí. Zakaj? Birovija

je odpüsztila i tak gvüšno szo neduzsni mogli bidti.

Zsmeten je sors dühovnikov v Prejkmurji! Drzsáva od nji doszta dela zselej. Oni morejo matriko pelati, rekrute vöszpiszati, deco pod ceplenye i soulo, pouleg toga pa nega dnéva, ka bi nej vszaki doubó 3—4, vñogokrát 6—7 ali vecs szlüzsbeni pizsem, gda okraj, ali okrozšno szodisce, okrajno glavársztvo, vojaska oblászt i t. n. proszi ednoga ali drügoga krsztne ali drüge podatke i szvedocsansztva. I za vsze tou delo ka dobijo dühovnicke? Ni teliko nej, da bi szvojo kancalajo goridrszati mogli. Ni morálne pomoucsi nedobijo. Csi eden dühovnik nedobi plácse od szvoji vernikov, zoubosztón sze ide touzst na okrajno glavársztvo, z-toga mešzta, zoubosztón csáka pomoucs. — Zsupanek, szlavecski dühovnik, sze tüdi zoubosztón touzso, ka edne obcsine iárnik'i nyemi nescsejo plácso dati, politicsna oblászt je to notriztérjati nej stejla. — I ka sze zgödilo na tou? Zsupanek je odiso z-Prejkmurja, ár je eti zsveti nej mogo, nyegova meszto escse dneszdén prážno sztoji.

Nej csüda! V Prekmurji evang. dühovnicke szo nevolne párijje! Na lédi sztojijo, nemajo ni práve plácse, ni nikse penzije. Csi dnesz eden merjé, vütro nyegova zsena i sziroutice lahko idejo po petli. Sto bi tak meo volou eti v dühovnikso csészti sztoupiti? Niscse, niscse! I tak ka bode po mali z-prejkmurszki evangelicsancov, csi nedo meli vucsitelov, i dühovnikov? Razidejo, kak ovcé, sterc nemajo pasztéra!

Ali lahko sze tak godi v cejlóy Jugoszláviji z evangelicsanci? Oh nej! V Bácski, Banáti i na Horvacskom szo zadovolni, májo penzijo, májo vékso pomoucs od drzsáve nej szamo dühovnicke, nego escse fare tüdi. Zágrabszka seniorija je zdaj znovoga 40.000 dinárov dobila od drzsáve, mi pa escse nigdár ni pare nej!

Zakaj? záto ár szmo mi evang. eti v Prekmurji na szmrt oszozeni!

Ali jeli nevidite, kak sze kopa nas grob vszigdár globse i globse? Zdaj zse nej szamo na vucsitele i dühovnike, nego na fare je tüdi réd prisao!

Csi edna fara szí kaj scsé szpraviti i vónavrzse potrebno sumo, do pravice pouleg szvoje cerkevne právde, csi sze nájdejo renitensi, steri nescsejo plác sati: zoubosztón rogácse za pomoucs fara pri dveraj politicsne oblászt; politicsna oblászt renitensom dá isztino, záto ár sze nyej to vidi, naj sze evangelicsanci med szebom nyekájó i per-

nyájo, ár zná, kak szvéto píszmo veli: „vszáko Králesztvo, sterc je med szebom razdeljeno, opüszti sze“ i tak sze to zgodi z evangelicsanci tüdi v Prekmurji, csi do sze nyekáli.

Kak zsíva példa sztoji pred nami v tom táli delo Bodonszke fare. — Tá fara je dokoncsala, ka szí zvoné szprávi. Dokoncsétek je cela fara ednoglaszno doprinezla. Cejla fara je zvézala kontraktus zvonaszkov fabrikov i dokoncsala, ka potrebna suma sze naj na cejlo faro vónavrzse, pouleg cerkevne právde na drzsávno dácsó i oszebe. Vszáka vész je vözpiszala szvoji evang. vcsesarov dácsó v davesnom uradi i vküpszpiszala düse tüdi. — Suma je pouleg cerkevne právde razvrzsena. I ka sze je zdaj zgödilo? Gda szo Sztrükovcsarje vüdi, ka na nyihovo obcsino szpádne nájvecs zvonaszke sume, — ár náj vékso drzsávno dácsó májo: apelácijo szo notri dáli, ka oni v to nepri- volijo, i csi szo rávnó szami vözpiszali prve szvojo dácsó, zdaj dönok tou zselejo, ka sze zvonaszka suma nej na dácsó i düse, nego na plüge i düse more razdeliti, ár ovak oni níkaj neplácsajo.

Szeniorszki gyülejs, ár je suma popravicí razdeljena, je Sztrükovszko apelácijo odbio i gmajnszki dokoncsétek potrdó. — V Sztrükovci od edne davesne korone i edne düse niscse ni ednoga fillera vecs ne plácsa, kak vsteroj sté drügoj vesznici. I ár szo Sztrükovcsarje plácsati nej steli, fara je proszila politicsno oblászt, naj tou sumo od Sztrükovcsarov notri ztérja. I ka sze je zgödilo? Politicsna oblászt proszi, naj notri szkázsemo naso církevno právdo, potom naj notri szkázsemo nase zapisznike, potom naj pokázsemo, ka je popravicí vónavrzseno i t. n. Vsze tou sze je zgödilo i sumo escse vszigdár notrisztérjati nescse. I jeli má politicsna oblászt sze mejsati vu nase znótránye verszko i církevno dugovánje? Toga nega! Nasa od kralá potrdjenz právda veli, ka politicsna oblászt je naprosnyo düzsna církví pomoucs dati i církevno potrebcino notrisztérjati. Ali vsze tou sze v Prekmurji nemre zgöditi.

Sztrükovszka vész je v Prekmurji edna náj bogatejsa, náj bougso zemlou má, nigda szo vu nyej náj vernejši evang. ocsáci zsveti, zdaj pa szvoje verszke düzsoszti szpunyávati nescse, nego pomága onim, ki grob kopajo evang. veri i církví v Prekmurji.

Sztrükovcsarje! jeli znáte, ka zvasov renitencijov kaksí kvár szte napravili v Prekmurji vszem evangelicsanom. Csi do vazo példo naszledüvale ove drüge fare, teda v Prekmurji edna

fara gorisztáti nede mogla, teda vi bodete gyámarje v Prekmurji nase evang. vereicérkvi. — Jeli szte gotovi to imé na szébe vzéti? Jeli te mogli ednouk od toga vasega dela Bougi racsun dati?

Sztrükovszke zszenszke! na vász apeleramo, k vam sze obrnémo zdaj z prosnyov vszej prekmurszki evangelicsancov. Csi vasi od hamiczni prorokov zapelani tívárisje szo nej steli plácsati to sumo, plácsajte vi! Csüjemo, ka takse brátvo máte, stero pára nema v Prekmurji. Csüjemo, ka v Sztrükovszko vész v 14 dnévi vecs pejnez pride z mleka, liki do vász zvonovje kostali. Pobojsne zszenszke! plácsajte tou sumo i escse vecs aldújte! Z tem pokázsete, ka vi drzsati cséte vasi ocsákov szvéti örök, sztem pokázsete, ka vi nedate szvojo rokou na pomocs onim, ki grob kopajo nasoj ev. veri i cérkvi v Prekmurji. Prineszte té áldov na bozsi oltár vu ti prisesztai kolédni szvétkaj i Boug vasz oblouna, ár »na pouszodo dá szamo tiszti, steri na bozsi szvéti cil dá.«

Mi pa, prekmurszki evangelicsanci, prebüdmo sze, ár »vóra je zse, naj zszna gori sztánemo.«

Jeli vidite té grób, steri sze za naso evang. vero i cérkev v Prekmurji kopa? Jeli vidite, ka szmo na szmrt oszojeni? Escse ta mála mravla sze bráni prouti szmrti i tou je nasa duzsaszt tüdi. Csi szamo edna iszkra lübézni jeszte vu nasem szrdci za evang. vero i cérkev, teda na delo, dokecs je nej keszno! I tak

Ka mámo csiniti?

Nase tozsbé, krivíce, stere sze znami godijo, zpismo vu eden memorándum, odeberimo poszelnistvo, 3—4 goszpode, steri do to v Belgrád pred vládo, pred miniszterium neszli, ár nej mogocse je, ka bi vláda znála, ka sze godí znami eti. Mi podlozsní, lojalni drzsavljáni scsémo bidti i tak mi evang. tüdi teliko pravie moremo meti, kak ovi drügi drzsavljani, mi tüdi zsvieti scsémo.

Isztina, Belgrád je dalecs i pot doszta kosta, ali v Prekmurji jeszte 25 jezero evangelicsancov, csi vszaki szamo edno drobtino dá, tou sumo vküip prneszémo,

Na délo záto! K-odlásanyi nemamo vecs csasza! Vszákoj fari sze naj beréjo na té czil áldovi! *)

*) Nasega imenitnoga priátela nouesno zviljenje szploh oszvojimo, ali ednouk escse drügo obrambno skér zapopadnimo. Kak známo, vu krátkom sze vréd posztávi osznóvlenye nase püspekije. Po nyé poti dajmo na znánye najvisisim forumom nase tozsbé. Tecsasz pa proszimo zverebatinszkov lübéznosztjov i vüpaznosztjov prekmurszkoga evg. poszlanca, g. Siftár Gézó, naj nam bodejo na pomoucs vu nasi vnougi veliki nevolaj! (Red.)

Csi pa — Bog nasz vari — bi nasi prekmurszki evangelicsanci tak mányi, mrzli bilí, ka bi na té cil nikaj aldüvati nej steli i vküpe djánimi rokami bi glédali, kak nam kopajo nas grob: teda apelálivamo na vász, nasi drághi Amerikan-szki szlovenszki bratje, kí szte nam zse tak vno-gokrát na pomoucs bilí, bojdite nam na pomoucs zdaj tüdi, gda vidite, ka szmo na szmrt oszojeni! Noucs je minola, dén sze je priblízsao, vídimo naso zsalosztno prisesztnoszt; potrebnó je záto, naj zse ednouk z-szna gorisztánemo.

Pri zacsétki II. lejtnika.

Vu bozso pomoucs i miloscsó polo-zsenov verov, vu vrejloszt i dobrovolno podpéranye nasi delapomocsníkov. cstite-lov, naprejplacsníkov polozsenov vüpaznosztjov nadaljavamo to zacsnýeno delo, z-sterim k nasoj szlabosztí primerno setüjemo z-punov vernosztjov szlüzsiiti nasega szrdcá i nasi ocsákov cérkvi. Gmajnszki zsítek vu právoj evangeliomszkoj formi gájiti i podigávati, skodlívo pri nasi gmaj-naj odkriti, po iméni imenüvati i poti zbougsanya kázati, gmajnszke kotrige za cérkevno ogvüsanye povodjavati, ocsi od-pérati, szrdca büditi na aldüvajoucsó lübéz-noszt i delo — tou je bio nas cio.

Nasega lizsta zmenkanya mí poznamo i známo nájbole. Vnougi szo predvszem vecs szveckoga dugoványa csakali v-nasem lizsti. Na dopunenyé toga szvojeja zselej-nya nájdejo i dobíjo vecs taksi lizstov, novin, kak ji je pa potrebnó. I naszlejdnýe vsze té novine zvünesnyo dobrouto scséjo szprávlati cslovecsansztvi, stero pri grobi vsze szvoje vüpaznosztí obri vulkánov sztojí, vidivsi sztecsáj szvoje kulture i hu-manizmusa. Mí znotresnyega csloveka, szrdcé i dúso zselemo pobogsati i tak prineszti nouvo kulturo na ete szvejt. Vnougi bi radi bilí, csi bi nas lizst na gosztej prihájo. Ali tou je materiálno i fizicsno nemogocse. Té bi doszta-doszta vecs kostao nas lizst i sto je meo notri-pogléd, kelko vör dela dá i zselej szamo edne etakse numere vküper — i vöpo-sztávlanye, pa razposilanye, tiszti prerazmi, ka tou delo na meszec vecskrát dopri-

neszti je reditelsztvi nemogouce, ár reditelsztva vszako kotrigo szvoje lasztno pozványe z-vnougov szkrbjouv szploh doli-zavézse.

Ali pri vszej nasi zmenkanyaj itak mámo zrok i jus vervatí i vnougi nasi cstíteli túdi radi poszvedocsijo, ka je nase delo nej bilou zoubszton vu Goszpodni. Mí szmo delali, trdíli sze i vcsínoli. ka je od nász slo i bomo nadalé tou túdi csíníli!

Proszimo nase cstítele, naj podpérajó, krepíjo nase delo materiálno i morálno: porácsajo, síríjo nas líszt, na keliko szo mogoucsi. vu szvojem krouzsi i prineszéjo eden máli dár na oltár evang. stampa! — Escse edna drúga forma sze nam túdiponúdi za podpéranye. Csi májo kakse oznanyüvanya nasi cstíteli, naj je poslejo notri k-nam i da nas líszt vu zadoszta velíkom racsúni razposílamo, szvoj interesz túdi szlúzsíjo nasi cstíteli, csi túdi prejk nasega líszta vu dotikanye sztoupíjo z-szvojimi küpci.

Nasega cerkvenoga stampa gorisztojenye moremo zagvüsati. Brez líszta nez-námo nika od vszej nasó cerkev dotikajoucsi pítanyí vu vszem nasem sztiszkávanyí szmo szkoron brez vszake obrambe. Ka proszimo, ne proszimo za szébe. Ka delamo, aldújemo z-kincsov nase düse, ne godí sze za volo nász. Szamo Bogá sze prisztája díka! Naso drágo evangelicsanzko cerkev zselej szlúzsíti Düsevní Líszt vu drúgom lejtíki túdi. Vúpamo sze záto, ka nász evangelioma lüdsztvo neodsztávi.

Proszimo vszakoga, komi szmo odposzlali eto numero, csi bi nejsteo nasega líszta cstíteo i naprejplacsník bídti, naj nam jo kem prvle nazáj posle! Tak túdi proszimo vsze zaosztányene z-naprejplacsilom, naj kak nájhítrej szpuníjo szvojo dúzsnozt!

Z-veré bratinszkim postüvanyem — pozdrávlanyem

Puconci, 1923. dec. 10.

vu iméni reditelsztva:

LUTHÁR ADÁM ev. düh.
podg. reditel.

Rázloczni máli glászi.

Nasega líszta vszém cstítelom i sirítelom blájzsene bozsicsne szvétke i od Bogá blagoszlovleno szrecsno nouvo leto zselemo!

Radgonszka evang. fara je t. m. 9. szvética szvojega gorisztojenyá 25. lejtíco. V-prvejsém cájti szo k-Püconszkoj fari bili cérkveno notrivtálani tamosnyi ev. verníki. Dneszdén pa túdi nyéni kotrig eden dober tao z-Prejkmurja tá odszeljeni evangelicsánov sztojí. Zsalújemo, ka szmo nej mogoucsi bili oszobno tao vzéti vu nyénom znamenitom ouszvetki! Ali zselejmo nyej na etom meszti, naj dale raszté i cveté i naj má vszígdar tak vrejle vodítele, kak szo Lic. Goschenhofer dühovnik; Obál Lajos inspektor i Titán Stefan kurátor!

Polgár Sándor, csi bár nej brezi tezs-kouce, itak szo na szvoje pozváno meszto prisli z-cejlov szvojov familiov. Amerikaszkí nasi veredományi szo jí z-nezgrüntano lejpov parádiov i nezrecsenov lübéznosztjov, radosztjov prijali gori i szprevájali od vláka domou. Z-cvetíjom szo jí vsze oszípali i na seszti autobusi dáli vu váras pelati. Dühovnik, presbiterium, drústvo, mladézen i deca szo jipozdrávlali, na stere pozdráve szo Polgár med szkuzami odgovárjali. Ka je pa tou nájvecs, zse je Bethlehemszka ev. fara hráom dála goriposztaviti za 6000 Dollárov, v-sterom hrani do Polgár Sándor 8 presztrani szob meli. Tak szmo zvedili od tísztí, steri szo nej dávno z-Amerike prisli. K-tomí z-nase sztráni szamo tou zselejnye denemo coj, naj tá lübézen med gmajnov i kántorvucsítelom vedno gori osztáne i naj bodejo Polgár Sándor vszígdar nyé túdi vrejdni!

Ka csinís? K-dühovnikí je prisó dvorszki z-szvojím szinom i touzso sze je, ka je nyegov szin prevecs hüdi, na níkoj nemre zsnyim príditi. Ka pa csiníte zsnyim, píta te sztarovicsen dühovnik. — Neszmileno szem ga zbicsüvao. Ka pa vecs? Na cejle dnéve szem ga notri zápro. — Nadale? Nikaj szem nyemi nej jeszti dao, — Nadale? Dvorszki je zgübo trplivoszt; ali ka bi escse meo csiníti. Dühovnik ercsé: »Jeli szte dönok zsé molíli za vasega szinüj?« Gda je na tou po celou csüdüvajoucs „nej“ pravo, odgovori nyemi dühovnik: »Tak je dvorszki tom nej csüdo, ka je szin nej dober.

Zsalosztni glaszi: Dec. 3. je mro v Vadarci Dervarics Mátyás v 80 leti sztarosztí szvoje. Prouszti cslovek je bio, brezi velikoga szvétszkogá bogásztva. Vu zemelszkom je szirmák bio, ali bogát vu tom nebeszkom. Réden bogábojécsi krs-cseník ti eden nájbófe vrejli gmajnar Bodonszke evang. fare, dúga lejta nyé varivács i presbiter steroga krsceansztvo je nej szamo vu rejcsi, nego vu zsítiki i deli sztalou. Od leta do leta je vszigdár vszáke szvétké z veszelim szrdcom prineszo szvoj áldov na bozsi oltár i escse vu szvojoj szlejdnyoj vöri sze zsnyega nej szpözábo ár je 1000 korun na nase zvoné aldúvao z drügimi 1000 korunami pa imé notri dao szpíszati vu té fare zláte knige. Goszpodin Boug ga je z-lejpm i, dúgim zsítikom abdarúvao! I kak lejpi i miroven je bio nyega zsítek, tak lejpa i tiha je bíla szmrt tüdi. Dec. 6.-toga veliki sereg rodbine, priátelov i gmajnarov z zsalosztnim szrdcom ga je szprevájalo na tou szlednyo pout pocsinka. Zsalosztí sze za nyim nejszamo te drági szín i csi z-familiov steriva vu nyem ednoga drágoga szkrblívoga ocsó zgübita, nego britke szkuze tocsi cejla Bodonszka fara tüdi, stera jocsécs veli: »doli je szpádnola nase gláve korouna! Sztári Dervarics Mátyás nász osztavo i odísao vn radoszt Goszpouda szvojege, ali nyegov szpoumenek med nami na veke zsívo bode. Boug blagoszlovi práh nyegov. — Nov. 22., sztarosztí szvoje 63. l. je premíno po dugsem betegüvanyi obcsno poznáni bákovszki gosztílnicsár i poszeszt-ník: Hodoscsek Mihály. Veliki lejpi míszel borítel je bio vu szvojem cejlom zsítiki. Vugnoti sze je nej dao nigdár, bole potrejti! Vu veri tüdi mocsen i sztálen i escse med drüge vere sztan-csari nigdár nej mlácsen! Verna түvárisica, fanaticsno lübléna deca — zvön edne cséri — vszi v tühinszkom, velika rodbína i nezracúnano dobri poznávcov ga zsalúje. — Prevecs vrejlo i delavno kotrigo je zgübila Szobotska gmajna vu oszobi Dsubán Jánosa, szodisinszkoga poszesztnika tüdi steri sze je nov. 27.-ga sztarosztí szvoje 73. leti odszelo k-ocsákom szvojom, ali pár dnévov naprej je obdrzsao zláto gosztüvanye z-szvojev түvárisicov. Velika rodbína, tüdi Dsubán József Krízsevszki kántorvucsitel, ga zsalúje.

Sto je krív? V zádnyem csaszi, vsze novine písejo, ka „vláda“ v proracsuni, steri je zdaj na dnévnom rédi, kak doszta je dovolila na kath. verszke i solszke cíle. Cstémo ka v-Belgrádi do na drzsávne sztroske za kath. érseka palacse i cérkev zidali, stere do više 100 millijonov dinárov kos-

tale: — cstémo ka v Murszko Szoboto na kath. deaski dom dobjo 50.000 dinárov podpore, cstémo ka v Murszko Szoboto za dijáke je tüdi 100,000 din. podpore dovoljeno i t. v. Ali nigdár ni edne litere nevidímo od toga, ka bi mí evang. tüdi kaj doubili za szvoje solszke i verszke potrejbcsine. Mi tüdi scsémo v M Szoboti evang. diacski dom goriposztaviti, ár nam tüdi trbej vucsitele i dühovnike. I keliko podpore szmo doubili na té cil od drzsáve? Nikaj! — Evang. dühovniki, szamo v Prekmurji nemajo pénzije, nyihove vdovice i sziroutice ni pare podpore nedobivájo od drzsáve. Vsze tou je nej tak na hrvacskem, v Bácski i Banáti, tam sze ne touzsijo, tam szo zadovolni, ár od drzsáve vszi vékso, ménso pomoucs vszivajo. Szamo rávno mí nevolni prajkmurszki evang. szmo párie, steri nikaj nedobijo. — Ustava právi, ka drzsáva vszákoj veri i cerkvi dá primerno drzsávno pomocs i podporo. Ka je zrok i sto je krív, ka mi prekmurszki evang., csi nász rávno 25 jezero jeszte, za szvoje solszke i verszke potrejbcsine ni pare drzsávne pomoucsi nedobímo? Toga zrok je niscse drügi, kak szami, ár neproszimo. Nejmomí deteti pa ni mati recsj nerazmi. Rogátati bi mogli mí tüdi pri dveraj vláde, dokecs nász neposzlühne Cérkevni visji! ali je nej lehko vasa duzsnoszt? Mámo evang. vere poslance, jeli szte nyim zse dáli prosnye, naj je pri vládi vlozsijo i podpérajó? Sto je krív? mi szmo krívi, nasi voji szo krívi!

Sinyoríje ínspektora odebéranye. Z-odhájanjem Junkunc Sándora z-nase krajíne je nase mláde sinyoríje ínspektorszki sztolec prázen pousztao. Sinyoríja je na szvojem letosnyem v Puconci drzsánom szpráviscsi zrendelüvala votivanye na sinyoríje ínspektora i goripozvála gmajne, da szvoj votum do konca novembra k-sinyori notriposlejo. Zvön Dolnya Lendavszke i Domanykisavszke gmajne szo vsze ove szvoj votum notriposzlale. Decembra 12-ga je na tou vöposzlána nazavüpnoszt votume preglédala i sze ogvüsala, ka j- z-notriposzláni votumov 10 szpadnola na Benko József M. Szobotskoga veletrgovca, fabrikanta i poszesztnika, 6 pa na Vértes Sándor vpok. vucsitelvodja. Na Benko Józsefa szo votlí-rele Bodonszka, Gornyszilávecska, Hodoska, Marávszka i Szobotszka gmajna, na Vértes Sándora pa Krízsevszka. Petrovszka i Puconszka gmajna. Za nase sinyoríje ínspektora je tak nasi gmajn vecsína Benko Józsefa pozvála. Známo, ka szo Benko József tou csészt nej iszkali; niti szo sze do tega mao za cérkevna dugoványa nej doszta

intereszerali, no csi z-tém neprávimo, ka bi gda vtájili szvojo verebratinszko pomoucs, csi sze je sto k-nyim obrno. K-tém vékso vüpazen zname-núje tou pozványe, stero szo nase gmajne vu etom tezsom cajtí na nyíh polozsile! Na tou vüpazen sze vrejdnoga vcsiniti i jo obarvati, ménsine vüpazen pa szí szpravití, morejo nas inspektor za szvojo dúznsoszt szpoznati. Velko i nouvo delo csáka na nyíh! Telko je rán, stere na vrácsenyé csákajo! Razpresztérati májo szvojo pazko na sinyoríje, nasi gmajn i soul vsza dugo-ványa! Mlácsnosztí léd trejtí, cagajoucse bátrivati, vküpdzrásnyá obcsútnoszt krepítí; búdití tam, gdé de oltár cérkvi pozavao na áldüvanye, nyihova szvéta náloga bode. Tá csészt prestímanye noszi, ali má trnye túdi. Nebeszkoga ocsé míloscsa bojdi záto moucsi pomoucs nasemi nouvomi, sinyorszkomi inspektori! Nyihov zsítka szpísz v-prísesztnoj numeri príneszémo. Installácija nyíhova verjetno v Krízsevcí na sinyoríje rédnom szprá-viscú májús mejszeca bode.

Z-Krízsevszke fare. V Ratkovci szta 2 nouviva zvoná na adventszko III. nedelo dániva prejk szvojemi pozványi po lejpom predganyi Darvas Aladár dúhovnika. — V-cérkveni törem je zse túdi zrendelüvani v-Maribori eden 4 b zsmeten' zvon. Zamerkanya je vrejdná krízsev-csarov vrejloszt, ka szo té zvon szamí zseleli na-záj kúpiti, ali zvönszke obcsine szo v tou níkak nej stele privolití. — Doubili szo na zvon z-Amerike túdi leipo pomoucs. Malacsics Sándor z Krízsavec szo v-Bethlehemí i v-drügi mesztaj 215 dolárov szpravili vküper i poszlali nyim do-mou. — Orgole szí túdi dájo ronóvérati. Dvá nouviva registra kúpíjo. Cejlo delo blüzi 40.000 bode kostalo. Na té cio szo z-Palmertona zse túdi doubili 20 dolárov. Tak zvoná, kak or-gol poszvetsávanye vküperprikapcseno bode z-sinyoríje szpráviscsom. — Dec. 24.-ga bozicsni zvecserek bode drzsáni vu cérkvi za solszko deco z-lejpim redovékom. Na Bozsicsne szvétké dalárda túdi popejvala pod vodsztvom Dsubán József kántora vecs pejszem. Edno z-tej po Dsubán Józsefi szprávléno v-etoj numeri na-prej dámo.

Bozsicsni vecser. Szobotsko evang. zsen-szko drüstvo pod goszpé Dr Šómenojce pred-szednikojce vodsztvom bode *Bozsicsni verszki vecsér* drzsála dec. 24.-toga tou je na szvéti poszt po 'poldnésnyoj bozsoj szlú'zbi vu cérkvi. Gori bode posztávléno *bozsicsno drejvo*, bode

angelje i pasztérje i goszpón Jezusa rodjejnya ouszvetek sze pokázse notri po solszkoj deci, k-toj príliki príprávléne versuse bode deklamá-livali. Naprejdávanye de obílnoga zdrzsétka vu düsevní verszki dugovánay; szpejvanyi i pár-nom zgovárjanyi. Nakonci sze med decouv raz-delíjo mála daríla od pobožsni daritelov aldü-vana, z-sterimi sze dúhovnoga zsítka i bratin-sztva lübézni leipo cvejtje gájilo bode vu szrdcáj tak tí málicski, kak odráseni verníkov goszp' Krisztusovi. Po goszp. Junkuc Sándor Inspektori nasztávléne 4000 koron fundácie interes sze pou-leg nasztavitela zravnyanya eto pout dá ednomi dobroga vcsenyá i znásanya szíromaskomi vu-cseníki. Kak pred etim, tak i eto pout zselej imenüvano pobožsno drüstvo szvétek poszvetití i verníkom düsevní verszko razveszeljávanye ponüdití záto z-szrdcá pozáva vsze k-jaszlam rodjénýá zvelicsítela nasegá goszp. Jezus Krisz-tusa. Ercsmo i mí z-pasztérmi bellehemszkimi: „*Hodmo i poglednimo, ka jeszte vu tom deli*“?

Od mertýanszke kath. soule, líki od kákse hüdoga glásza zsenzke vszígdar gucsi szvejt i túdi má gúcsati. Kak nájböle nouvo sze je zgoudilo, ka szo na té soule goridzrásnye sztroske, nej szamo na katholicsance, nego i na evangelicsance túdi vö-navrgli v-blizsányi veszni-caj sztojécse. I prej je tou okrajno glavársztvo odobrito, kak tou úszti, právjíjo kí szo za toga volo tá hodíli. Rávno martyanszko soulo scséjo z-lütaranszkimi sztroski gori drzsati, v-steroj szo nejdopúsztili evangelicsanszskoga verénávuka vcsiti. Uprav bi vrejdnó bilou na tou soulo od evange-licancov áldove prinásati. Toga szo vrejdní lü-b-léni kath. bratje nasi! „*Pecunia non olet*“, pejnezi neszmrdíjo je pravo edem rimszi caszar, gda je na sagrete dácso vö navrgao. Pejnezi neszmrdíjo, tak drzsíjo oni túdi, kí bi lütaranszke pejneze radi v-zsebko djáli, ali ev. verénávuk szo vö-brsznoli z-szvoje soule. *Kusztó figo dobite od-nász!* Csi je soula kath. gmajne, naj jo drzsí gori gmajna, csi je pa veska, te pa naj v-nyej nezapovedáva pop, líki eden basa. Na koga sze dúznsoszti dejvajo, on túdi scsé jus metí. Viste etaksa sze godíjo vu Prejkmurji pod oblászti obrambov i podpéranyem (?) i csi sze touzsimo, ka vero naso pregányejo, teda na nász kricsíjo, ka szmo madzsaroni, rébellisje i Bong zná ka? Neza-dovolnoszt csi jeszte med lüdsztvom, tou oni csesztniki rédíjo, z-steri podpéranyem (vövzememo steri sze nedoszta) sze etakse neopacsnosztí, k-

k-káksim szmo mí navadjeni nej bili, godíjo. Csi je tou tak, ka ali neobhodni, ali pa hűde dűsnevej-szti csesztníci tákso pravico obszlűsávajo, te lehko povejmo, ka med lűdmí oni rėdíjo nezado-volnoszt. Nejdávno szo vkraj vzėli nase ev. solė, zdaj pa z-nami scsėjo gori drzsati kath. solė teda pride, ka mo mí mogli hrńiti kath. vucsitele, plėbńnuse, barńte. Oh nej! Tou mí nedovolimo! Bilń szo i poumnimo one zsalosztne hípe, gda szo evangelicsanci prisziljeni bilí placsűvati ple-bńnuse, gda je od ev. roditelov deleta krszta i drűgi verszki oupravíc, szprėvodov, itv. nej szamo evangelicsanszkomí, nego plėbńnusi tűdi trbelo plácsati. Tou vrejmen: *pregńnyanya, vere vrej-men* imenűjemo. I zdaj da pomali pń tiszto mo-remo trpeti, kak szo nasi ocsńci trpeli, neszmmo tou praviti, ka vu vere pregńnyanya vrejmeni zsvėmo, nego bi radi bilí, csi bi tak pravili, ka szmo gori oszlobodjeni. Zathejvamo da oblńszt prestńma nase cėrkevne zńkone, teda nebode nezadovolnoszti vu szrdcńj lűdi, nede rebelisov, bodejo mirovni sztancsarje drzsńve. Nase cėrkevne prńvde eden fundamentni zńkon je: ka je evan-gelicsanszke vere cslovek nejduzsen na drűge vere szprńviscsa placsűvati, na nyega sze tńksa dńcsa neszmi vű navresti. Oblńszt bi pa nej szamo proszili, nega zathevamo od uradnikov, csi zse eti mednami zsvėjo, i csi nemrejo od mout-noszti mrńka previditi i najdti pravice, telko vrej-mena bi szí mogli vzėti, ka bi sze eti bodoucse razmere nńvcsili, ár je nej vszepovszėdik Őstereich i Afrika. Na tou sze escse nazńj po-vrnėmo.

Zvonovje domo prihńjajo. Kak csűjemo v *Poznanovci* evangelicsanci szo szí v Grńci vu Szabó Ernűja fabriki tűdi 2 zvonń naroucsili, stere zdaj zse vu vsńkoj vűri csńkajo! Ovo! Zvonovje pomali vszi nazaj pridejo.

Szamovolni dńri na goridrzsńnye i razsirjńvanyE „Dűsevńoga Lńszta.“ Mńcsek Stevan Vancsavėsz 5 din., Vucsagomilanszki ev. verniki 20 din., Sńvel Sńndor Vanecsa 5 din., Luthńr Ādńm stűlo od Nemcsavszkoga zvonń po-szsvetsűvńnya 100 din., Berglesz Sńndor Salamenci 10 din., Dr. Sűmen Lajos Murszka Szobota 20 din., Krńncics Anna diakonisza Pozony 17-50 din., Krńnyec Ivan Varazsdin 5 din., Sońs Jńnos Pecsarovci 5 din., Szlivnyek Jűzsefnė Vanecsa 10 din., Rituper Sńndornė Szebeborci 10 din., Kercs-mńr Zsigmond Szebeborci 20 din., Darvas Aladńr ev. dűh. Krizsevci 10 din., Siftńr Gėza poszlńnec

Martńanci 100 din. Radi bi nadalűjvali! — Szrd-csna hvńla!

Nas kalendari jńko lepou jemlėjo. Nasí verníci szeposzėdik szamo evangelicsanszki kaie-n-dari proszijo. Velika radoszt i zadovolnoszt je tou nam! Mńmo tűdi vrejle siritelje. V Szebeborci szo Kercsmńr Zsiga 50 falńtov D. Lńszta. pń blűzi 30 napreiplacsńńkov szpravili; v Predanovci Persa Mihńly blűzi 40 falńtov, v Sztrűkovci nas vrejli prińtel vise 60 falńtov, v Puzsavci Zselezen Fe-renc 40 falńtov, v Macskovci Beznėc Sńndor 50 falńtov oudali, itv. Zbűdjńva sze deklicska!

Goripozovėmo pazko nasi cstitelev na szpńsz nasega imenitńoga domacsńna. Sostarėc Ferenc dűhovńika. Nyegove globoke miszli od lűbėznoszti je vrejďno i potrebńno z-cejlov dűsov csteti, nej szamo z-ocsmń! (Red.)

Nemńri. Nouva revolucńja i republikanszko gńbanje jeszte na Grskom. — Veliki nemńri lńdajo na Poljszkom. Po cejłom orszńgi strńjkajo; v Krakovi je do bitja prńslo med vojastvom i sztav-kajaucsimi, pri sterom je 60 oszob mrtvi, vise 150 oszob pa tezszo ranyeni. Velika neszrecsa je jűdi doszėgnűla Poljszko, ár je v Varsavi 100 vagńnov municijszkega prahű zletelo vzrńk i pri tom je 30 mrtvi i vise 400 ranyeni. — Demars je poszlńla nasa vlńda Bolgńriji, ár szo v Szofijl nasega ataseja inzulterali. Bolgńrija je dńla zse zadovolscsńno nam. Z-velikov nemirovnoszťov glėda cejli szvejť na Nemcsijo, v-steroj je vsze, do kraja napunveno. — Na Angleskom je 1,246.000 lűdi brez dela.

Neszrecse. Velika bajcarszka neszrecsa sze pripetila v Dalmaciji, pri steroj je 8 delavcov mrtvi, 16 pa tezszo ranyeni.

V Rusziji je ekszplodńrűlo municijszko szkladiscse rdėcse armade. Blűzi 20 oszob je naj-slo pod nazvalinami hńzs szmrt. Doszta jű je pa ranyeni.

Velika povoden v Sloveniji i na Hor-vatskom, skoda znńsa vecs milionov. Escse groznejsa je pa blűla povoden v Italiji, mosztė je razbńla, polń na nikoj szprńvila; blűzi 600 oszob je pogűbleno v-vodi.

Proťi divjim (loskim) zńkonom. Kak sze z-Beograda oznanyűje, miniszťersztvo je szkoncsalo, ka sze osztro zrendelűvńnye dń vű proti divjim hizšťvam. Vu divjem zńkoni zsvėcse oszobe kastigane bodo.

Spanyolszki králevszki pár je nej dávno v Rími bío. Hodila szta tüdi pred pápo i ka sze je zse pol sztotine nej zgoudil, pred pápom szta pokleknola i küsnola nyemi nogou, pa prsztan. Krao je v pozdrávnem govori naprejprineszao, kak je Spanszka vedno sirila r. kath. vero i sze vöpokázala nad celim szvejtom. — Ztrnavov korounov obvzėti Krisztus je nigda szlaboga deteta poniznoszt posztavo za példo pred szvoje vucsenike I. zapovedati düh nam tüdi nika drügo gucsi, kak je pa tou küsüvanye pa bilou vu vatikáni. (Vidi lt. Thess. 2, 4.) — Tou pa tüdi vszi známo, ka je inkvizicija vu Talijanszkom i Spanyolszkom országi divjála nájbole. Rusziski komunisti szamo vu ménsem csinili nyim neprijétnim lüdém tiszto, ka szo csinili na veliko spanyolszki inkvizitori na Spanyolszkom i escse v-drügi országaj prejk vecs szto lejt prouti „krivovercom.“

Güljenyé poutnikov v Ameriko. V-minisztrsztvu za szocijalno politiko poszebná komiszija preiszkáva csalárnoszt, z-sterov szo nisterni uradniki minisztrsztva i rázni agentje od vu Ameriko potüvajoucsi za poutne líszte grozne sume pocerali.

Veliko pazko je zbüdilo na vsze sztráni nemskoga tronosnaszlednika necsákamo nazáj vrnenye v Nemskiország.

Verszka vzgoja solszke decé. Ne tou gledoucs vucsenyá minisztrsztvo szledécse právi i zrendelüje: „Velika szvetovná bojna je osztávila po vszem szvejti i tüdi pri nász vnogo neréda v morálnom poglédi. Morálna dekadencia, razvüdzanoszt, nepostenyé sze dá viditi zrászti pri mladézni, stera zgliháva csüt i lübézen do toga ka je szvéto i zviseno. Vu prvejzi csaszí je solszka deca rédnó v-cérkev hodila, tam molila Bogá, popejvala i poszlühsala rejcs bozso. Dnesz dén, na zsaloszt tüdi roditelom, sze vidí, kak da bi sze vsze té sztäre lejpe návade zalezale. Vucsitelje, kak gajitelje mladézni morejo v-prvi vrszti kázati dobro példo v morálnom i verszkom poglédi, tüdi vu obiszkávaní cérkvi i paziti, da mladézen hüde návade tániháva i rédnó hodi vu cérkev.“ Takse zrendelüvanye szrdcá pozdrávlamo i sze radijemo nyemi, Vüpamo sze tüdi, ka de vucsitelsztvo k-tem bole szpunyávalo szvojo nálogo vu verszkom povodjávaní mladézni, ár je zse na szvojem letosnyem v Ljubljani drzsánom kongresusi tüdi priglászilo: sztvoriti treba

nouvoga csloveka, ki ne bo vido cila szvojea bivanya na zemli szamo v-nakopicsenom bogásztvi, ki ne bo hráno szamo szvojea tejla, nego tüdi vsze lejpe lasztivnoszti. Vszi doszedányi ekszperimenti, predrügacsiti vládajoucsse razmere z-pomocsjov drzsávnoga ravnanya szo bili vecsinoma li wdárec v vodo Csloveka treba preroditi, naj nebode civilizirali masin, nego práva korouna sztvorjejnya i té mo lehko govorili od nouvoga szociálnoga zsvlejnaya. Vsza tezsá toga preporoda pa lezsi na vucsitelsztvi, ár ono je tiszti vázsni faktor, ki szejá prvo szemen na nezasjeane nyive mladoga zsvlejnaya. Z-krepkim hühom i trdov volouv tak na delo za nouvoga csloveka!

Pouleg nouve taksze na krsztnem, zdávanszke i mrtvaske líszte 10 dinárszki stemplín tábe goridjászti.

Lejpi dár. Vreccics Iván z-Vanecsa szo na szpoumenek szvojea 40 letnoga gosztülnicsarsztva i 30 lejtnoga kurátorsztva Püconszkoj fari na Lutheralap 300 dinárov darüvali. — Na iszti cio szo poszlaji po Cugh Katiki Rituper József, Dervarics Franciszka i Gizela na szp. Dervarics Ivána i tivárisice: Godina Zsuzse z Gorice 5 dolárov Püconszkoj fari. Globoka hvála!

Sto verje, ka je *Jezus Krisztus* po szvojov krví, brez nase vrejdnoszti, z-volé i milosztivnoszti Ocsé nas *Odküpitel* posztao, tiszti je zse nej duzszen nikaj drügo, kak, naj *lübi szvojea blizsnyega*. (Luthera govor.)

Posta.

Vsze tiszte, p. nase cstitele sterim szmo z-prvejsov numerov kalendári poszlali, proszimo, naj nam po prilozsenom cekki za kalendari 10 dinárov tüdi notriposlejo. D. L. cstíteli pri Szávi. Naprejplacsílo za csaszopiszov i 50 din. podpore szmo vzéli. Szrdcsna hvála i pozdráv. **Rituper József Bethlehem.** Po Cugh Katiki z Dolíne posztáne dolára szem zahválnosztjov prejk vzeo. Vu pizsmi vecs! **Szmodis Kausz Bethlehem.** Po Cugh Katiki poskláni 331 dolárov szem vrouke doubó i pouleg vasega zselejha szo zse kak fundácija na „Deaski dom“ v gaszo polozseni. Piszmo ide S. F. **Legrad.** Globoka hvála! — Nadaljávanya csákamo. Topeo pozdráv! — **Grof M., Augusztin M. Bethlehem; Fliszár Iván Brunszvic; Persa M. Milwaukee.** Kalendarije i pizsmo szmo vam odposzlali.